

**MEDNARODNI SEMINAR O
VAROVANJU ZAPOSLENIH V BOLNIŠNICAH PRED TVEGANJI ZARADI
IZPOSTAVLJENOSTI RAKOTVORNIM SNOVEM PRI DELU
3. september 2021**

Janez CIGLER KRALJ, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Pozdravni govor

Spoštovane gospe!

Spoštovani gospodje!

Dobrodošli na seminarju o varovanju zaposlenih v bolnišnicah pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim snovem pri delu, ki sodi pod okrilje slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije ter pomeni enega izmed prizadevanj Časovnega načrta za opuščanje rabe rakotvornih snovi na delovnem mestu.

Uvodoma bi rad povedal, da so me resnično pretresle ocene Mednarodne organizacije dela ter nizozemskega nacionalnega inštituta za javno zdravje in okolje, po katerih v Evropski uniji vsako leto na novo zboli za rakom zaradi poklicne izpostavljenosti več kot sto dvajset tisoč (120.000) ljudi. Več kot sto tisoč (100.000) jih zaradi poklicnih rakov vsako leto umre. Ocene so zaskrbljujoče.

Dovolite mi, da si izposodim besede novinarja Kevina Myersa, ki je rekel nekako takole: »V prvi svetovni vojni je v vojaških spopadih vsako leto umrlo dva milijona ljudi – in vsi se strinjamo, da je bil to grozljiv pokol. Toda v resnici se to dogaja vsako leto po vsem svetu, pri čemer enako število delavcev umre samo zaradi tega, ker gredo na delo.«

Zato sem toliko bolj vesel, da ste se nam danes pridružili v tako velikem številu, da bi prisluhnili raziskovalcem in strokovnjakom iz Belgije, Madžarske, Italije, Norveške, Poljske, Španije in Slovenije, pa tudi predstavnikom evropskih socialnih partnerjev.

Na tem mestu bi se rad zahvalil vsem govorkam in govorcem, da so z nami pripravljeni podeliti svoje raziskovalne izsledke, izkušnje in poglede.

Če namreč želimo preprečiti poklicne rake in z njimi povezano trpljenje ter smrti, je potrebno usklajeno delovanje na vseh ravneh. Danes smo se v virtualnem prostoru zbrali vsi, ki nas ta téma zanima – raziskovalci, strokovnjaki za varnost in zdravje pri delu, socialni partnerji, zaposleni v zdravstvu, politiki in drugi. Obžalujem seveda, da seminarja nismo mogli organizirati v živo, saj bi to zagotovo prispevalo k bolj živahni izmenjavi mnenj in pogledov. Vseeno vas vabim, da današnji dan izkoristimo tudi za razmislek o tem, kako izboljšati naše sodelovanje pri iskanju rešitev za čim bolj učinkovito preprečevanje izpostavljenosti rakotvornim snovem zaposlenih v bolnišnicah.

Želim si, da bi nas čim več podprlo prizadevanja Časovnega načrta za opuščanje rabe rakotvornih snovi na delovnem mestu, katerega cilj je ozaveščanje in izmenjava dobrih praks za obvladovanje tveganj zaradi poklicne izpostavljenosti rakotvornim snovem. Ustanovni partnerji časovnega načrta so v svojem začetnem dogovoru, ki so ga sklenili v času nizozemskega predsedovanja leta 2016, navedli, da moramo biti pri reševanju tega problema bolj ambiciozni. Za uvajanje sprememb, ki vodijo v napredek, so vedno potrebni ambicioznost – pa tudi pogum in vztrajnost.

Poleg trdnega pravnega okvira in niza mejnih vrednosti izpostavljenosti rakotvornim snovem sta osrednjega pomena tudi ozaveščanje ter zagotavljanje podpore podjetjem in organizacijam. Zavedati se moramo, da le sprejem zavezujočih mejnih vrednosti ne zadostuje za ustrezno zaščito delavcev.

Evropska sindikalna in delodajalska združenja, Evropska komisija, Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, Evropska agencija za kemikalije ter ustanovne države članice – Nizozemska, Avstrija in Finska, ki smo se jim nato pridružile še Belgija, Francija, Nemčija, Portugalska in Slovenija – se težav zavedamo. Zato smo skupaj pripravili novo strategijo Časovnega načrta za opuščanje rabe rakotvornih snovi na delovnem mestu, ki je bila predstavljena lani jeseni, v času nemškega predsedovanja. Strategija temelji na dvanajstih projektih, ki se bodo izvajali do leta 2024 s ciljem, da bi v prihodnosti končno dosegli bistveno zmanjšanje smrti zaradi poklicnih rakov.

V okviru časovnega načrta si na ravni Evropske unije prizadevamo, da bi z boljšimi in podrobnejšimi podatki o stanju izpostavljenosti opozorili na dejanska tveganja. Pripravljamo idejne zasnove ozaveščanja otrok in mladine o rakotvornih snoveh, s katerimi jim želimo privzgojiti kulturo varnosti že v času izobraževanja. Nadaljujemo z objavami smernic, orodij, pa tudi uspešnih in inovativnih primerov nadomeščanja rakotvornih snovi z manj nevarnimi. Da bi izboljšali razmere na delovnih mestih, bomo podjetjem in organizacijam pomagali poiskati finančne vire za izvedbo ukrepov. Da bi dosegli višjo raven varnosti in zdravja pri delu, bomo spodbudili inovacije na področju dela z rakotvornimi snovmi in iskanja praktičnih rešitev. Časovni načrt pa temelji tudi na podpori inšpektoratov za delo in nadzornih organov ter sodelovanju in odgovornosti delodajalcev ter zaposlenih.

Ne dovolimo, da bi ljudje umirali samo zato, ker vestno opravljajo svoje delo.

Poskrbimo za njihovo varnost!

Na koncu bi se rad zahvalil za sodelovanje gospe docentki doktorici Alenki Škerjanc, specialistki medicine dela, prometa in športa, ter predsednici Sekcije za medicino dela pri Evropskem združenju zdravnikov specialistov. Brez vaše pomoči ne bi mogli pripraviti vsebinsko tako bogatega programa. Hvala.

Spoštovane govorke, spoštovani govorci!

Spoštovane udeleženke, spoštovani udeleženci!

Želim vam uspešno delo, predvsem pa veliko ambicioznosti, poguma in vztrajnosti pri uvajanju inovativnih rešitev v svoja delovna okolja!